

http://nbuv.gov.ua/UJRN/Choasp_2013_2_36.

9. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X // ВВР УРСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.

Кацуба Р.Н. **Отдельный аспект совершенствования административно-деликтного законодательства в сфере обеспечения безопасности дорожного движения и возможности его реализации Национальной полицией.** Исследован отдельный аспект, который может способствовать повышению эффективности административно-деликтного законодательства в сфере обеспечения безопасности дорожного движения, и возможности его применения Национальной полицией. Акцентируется внимание на проблемах административной ответственности за нарушение правил остановки и стоянки.

Ключевые слова: *безопасность дорожного движения; Национальная полиция; административная ответственность; остановка и стоянка; усовершенствование.*

Katsuba R.M. **The separate aspect of improving the administrative and delict legislation on traffic safety and the possibility of its implementation by the National Police.** The article reveals the separate aspect that can improve the efficiency of the administrative and delict legislation on traffic safety and the possibility of its implementation by the National Police. Attention is paid on the problems of administrative responsibility for violation of stopping and parking.

Keywords: *road safety; National Police; administrative responsibility; stopping and parking; improvement.*

Надійшла до редакції 18.10.2016

Репан М.І.

викладач

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

УДК 342.95

ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ ІНСПЕКТОРАМИ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ м. ДНІПРО ЗАЯВ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО СКОЄННЯ НАСИЛЛЯ В СІМ'Ї

Проаналізовано діяльність патрульної поліції м. Дніпро по застосуванню адміністративного законодавства щодо протидії насильства в сім'ї. Розкрито недоцільність використання бланку протоколу про вчинене кримінальне правопорушення, який передбачений Інструкцією про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, затвердженою наказом МВС України № 1377 від 06.11.2015, при прийнятті заяви про насильство в сім'ї, де вбачаються ознаки адміністративного правопорушення.

Ключові слова: *заяви та повідомлення про насилля в сім'ї, прийняття заяв про адміністративні та кримінальні правопорушення, справа про адміністративне правопорушення, бланк протоколу про вчинене кримінальне правопорушення.*

Постановка проблеми. З прийняттям нового Закону України «Про Національну поліцію» та створенням департаменту патрульної поліції виникла нагальна проблема в ретельному перегляді основних засад, форм та методів діяльності працівників поліції з охорони публічного порядку, попередження та припинення правопорушень, у тому числі і протидії насильству в сім'ї.

Аналіз практики свідчить про те, що в інспекторів патрульної поліції м. Дніпро одним із найскладніших є питання диференційованого підходу до прийняття заяв та повідомлень про кримінальні та адміністративні правопорушення.

За 8 місяців п. р. до підрозділів поліції Дніпропетровської області надійшло 4781 заяв і повідомлень про скоєння насильства в сім'ї [1].

Чинні КПК України та Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) не містять чітких вимог до оформлення заяв та повідомлень про кримінальні та адміністративні правопорушення.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Необхідно звернути увагу на те, що за порівняно короткий термін із моменту вступу в дію Закону України «Про Національну поліцію» [2] питання прийняття патрульними інспекторами поліції заяв та повідомлень про насилля в сім'ї не розглядалося, при цьому актуальність проблем організації попередження насильства в сім'ї досліджувалася вітчизняними та зарубіжними фахівцями з адміністративного права та адміністративної діяльності, кримінології, психології, соціології та інших галузей науки у працях О.Б. Андрєєвої, А.А. Аносенкова, О.М. Бандурки, Є.О. Безсмертного, Ю.П. Битяка, А.Б. Благої, О.В. Бойко, А.С. Васильєва, Т.І. Возної, І.П. Голосніченка, Г.В. Джагупова, Ф.К. Думко, Д.Г. Заброди, Т.Г. Зайцевої, Г.Є. Запорожцевої, Я.М. Квітки, О.М. Ключєва, В.К. Колпакова, А.Т. Комзюка, О.В. Негодченка, І.О. Панова, Г.О. Пономаренко, М.О. Тучака, Х.П. Ярмакі та ін.

Мета статі полягає у вирішенні проблеми прийняття заяв та повідомлень про насильство у сім'ї, у яких відсутні відомості, які можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення.

Виклад основного матеріалу. Вивчення адміністративних матеріалів про насилля в сім'ї, в яких заяви про насильство в сім'ї приймали інспектори патрульної поліції, показало, що поліцейські при прийомі усних заяв про адміністративні правопорушення використовують бланк протоколу прийняття заяви про вчинене кримінальне правопорушення, який передбачений Інструкцією про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, затвердженою наказом МВС України № 1377 від 06.11.2015 (далі – Інструкція) [3].

На нашу думку, при отриманні усної заяви або повідомлення про вчинене адміністративне правопорушення, в тому числі і про насилля в сім'ї, інспектори патрульної поліції не можуть використовувати запропонований бланк протоколу, тому що в описовій частині вони попереджають заявника та потерпілу особу про відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину, передбачене ст. 383 КК України [4], при цьому пові-

домлення стосується тільки адміністративного правопорушення, за що кримінальна відповідальність не передбачена. В такому випадку, щоб запобігти неправдивого повідомлення про адміністративне правопорушення, особу можна попередити за завідомо неправдивий виклик спеціальних служб, що передбачено ст. 183 КУпАП [7].

У цій же частині протоколу заяви інспектори патрульної поліції роз'яснюють процесуальні права та обов'язки заявника, передбачені ст. 60 КПК України: 1) отримати від органу, до якого він подав заяву, документ, що підтверджує її прийняття і реєстрацію; 2) подавати на підтвердження своєї заяви речі і документи; 3) отримати інформацію про закінчення досудового розслідування [5].

Тобто заявник, засвідчуючи своїм підписом вищевказані процесуальні права та обов'язки, завідомо вводиться в оману щодо кримінального провадження за його заявою, що недопустимо.

Ці дії також можуть розцінюватися як порушення законності, оскільки із практики роботи правоохоронних органів за КПК 1960 р. відомі факти приховування злочинів шляхом внесення в текст заяв і повідомлень неправдивої інформації або як адміністративних правопорушень.

На нашу думку, інспектори патрульної поліції при прийнятті заяв та повідомлень про насилля в сім'ї та обчисленні строків їх розгляду повинні користуватися діючою постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 616 «Про затвердження Порядку розгляду заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї або реальну його загрозу» [8], де в п. 4 зазначено, що у заяві вказується прізвище, ім'я та по батькові, місце проживання потерпаючого від насильства в сім'ї або члена сім'ї, стосовно якого існує реальна загроза вчинення насильства, а також міститься інформація про те, ким вчинено насильство в сім'ї, час і місце його вчинення, умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування, інші обставини вчинення насильства в сім'ї або реальної загрози його вчинення, а в п.7. органи розглядають заяву не більше ніж протягом трьох днів. Якщо виникає потреба у перевірці викладених у заяві фактів та з'ясуванні додаткових обставин, заява розглядається не більше семи календарних днів.

Доцільним було б при прийнятті заяви про насилля в сім'ї та інше адміністративне правопорушення також роз'яснювати права потерпілого, передбачені ст. 269 КУпАП:

- 1) має право знайомитися з матеріалами справи;
- 2) заявляти клопотання при розгляді справи;
- 3) користуватися правовою допомогою адвоката;
- 4) оскаржувати постанову у справі про адміністративне правопорушення.

Вважаємо за потрібне розділ 3 п. 3.5. Інструкції доповнити абзацом «Рішення за заявами і повідомленнями про вчинення насильства в сім'ї, у яких відсутні відомості, які можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення або реальну його загрозу, приймається протягом 3 днів, а у разі потреби перевірки викладених фактів та з'ясування додаткових обставин – у

строк не більше 7 календарних днів.

Висновки. Отже, виходячи з усього вищезазначеного ми дійшли висновку, що для прийняття інспектором патрульної поліції заяв та повідомлень про скоєння насилля в сім'ї, у яких відсутні відомості, які можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, запропонований бланк протоколу прийняття заяви про вчинене кримінальне правопорушення, який передбачений Інструкцією про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, затвердженою наказом МВС України № 1377 від 06.11.2015, використовувати на теперішній час недоцільно.

Для прийняття заяв і повідомлень про насилля в сім'ї, у яких відсутні відомості, які можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, а також обчислення строків їх розгляду потрібно користуватися п. 4 та п. 7 постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 616 «Про затвердження Порядку розгляду заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї або реальну його загрозу».

Бібліографічні посилання

1. Звіт про адміністративну діяльність органів Національної поліції Дніпропетровської області за 8 місяців 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : dnepr.ursdz@ukr.net.
2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07 2015 р. // ВВР України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>
3. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події : наказ МВС України від 06 листопада 2015 р. № 1377 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mvs.gov.ua>.
4. Кримінальний кодекс України: Чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 1 грудня 2012 р. – К., 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.
5. Кримінально-процесуальний кодекс України. – Х., 2012. – 256 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.
6. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 47 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення : станом на 2 грудня 2012 р. – К. : Форум, 2012. – 386 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.
8. Про затвердження Порядку розгляду заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї або реальну його загрозу : постанова КМУ від 26 квітня 2003 р. № 616 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/616-2003-%D0%BF>.

Репан Н.И. Особенности принятия инспекторами патрульной полиции г. Днепро заявлений и сообщений о насилии в семье. Проанализирована деятельность патрульной полиции г. Днепро по применению административного законодательства по противодействию насилия в семье. Раскрыта нецелесообразность использования бланка протокола о совершенном уголовном правонарушении, который предусмотрен Инструкцией о порядке ведения единого учета в органах полиции заявлений и сообщений о совершенных уголовных правонарушениях и других событиях, который утвержден приказом МВД Украины № 1377 от 06.11.2015, при принятии заявления о совершении насилия в се-

мье, где усматривается административное правонарушение.

Ключевые слова: *заявления и сообщения о насилии в семье, принятие заявлений об административных и уголовных правонарушениях, бланк протокола о совершенном уголовном правонарушении.*

Repan M.I. The activity of the police patrol of the city of Dnipro on the application of administrative law to combat domestic violence. Expands the use of unreasonableness form of protocol committed a criminal offense provided for in the Regulations "On the order of a single registered in Ukraine the police statements and reports on committed criminal offenses and other events", approved by the Ministry of Interior of Ukraine of 11.06.2015 № 1377 when making statements about violence in a family where seen signs of an administrative offense.

We believe that getting an oral declaration or notification committed administrative violations including on violence in the family, local policeman cannot use the form proposed protocol, because the narrative they prevent claimant and the injured party of liability for false notification of a crime under the Criminal Code of Ukraine (art. 383), and the report is only an administrative offense for which criminal liability is not available. In this case, top revent false reports on administrative offenses a person may notify deliberately false calls pECIAL services provided by art. 183 of the Code of Ukraine of Administrative Offences.

In the same part of the oral application of local policeman explain the procedural rights and obligations of the applicant under art. 60 of Code of Ukraine of Administrative Offences: 1) get the body to which he applied, the document confirming their acceptance and registration, 2) submit in support of his statement items and documents, and 3) to obtain information about the end of the preliminary investigation.

That is, the applicant indicating his signature above procedural rights and obligations entered knowingly misleading in criminal proceedings upon an application that is unacceptable.

These actions may also be regarded as a breach of the law, since the practice of law-enforcement by the CPC of 1960 known facts concealing crimes by making the text of statements and reports false information or as misdemeanors.

Надійшла до редакції 27.10.2016